

De pensioenleeftijd kiezen we voortaan zelf

Falco Valkenburg
Week 13 27 maart 2014

Een solidaire eerste pijler, met hogere uitkeringen en pensioenleeftijd. Een simpele tweede pijler, met collectieve uitvoering van individuele kapitalen en een flexibele pensioenleeftijd. Dat zijn hoofdpunten van mijn houtskoolschets voor een nieuw pensioenstelsel.

E-mail

Facebook

Twitter

LinkedIn

Belofte maakt schuld. De vorige keer beloofde ik om mijn houtskoolschets voor pensioenen in Nederland te geven. Een jaar of vijf geleden heb ik de schets aanzet gemaakt. Sindsdien is hij af en toe aangepast of uitgebreid, maar de kern staat nog helemaal.

De schets is bedoeld als input voor de discussie. We hebben een prachtig pensioensysteem. Dit systeem heeft ons vele jaren gediend. De omgeving is nu anders dan, zeg, vijftig jaar geleden. Een nieuwe opzet is nodig.

Solidariteit met de zwaksten in de samenleving is voor mij een belangrijk kenmerk van beschaving. Die vorm van solidariteit zit vooral in de eerste pijler, in de AOW. Daar waar nu de AOW gekoppeld is aan het minimumloon kies ik ervoor om de AOW te verhogen naar wat ik een 'redelijk bestaansniveau' zou willen noemen.

Het dubbele van de huidige AOW? De AOW-leeftijd gaat bij mij drastisch omhoog. Ik denk aan 75. Uiteraard moet er een goede arbeidsongeschiktheidsregeling zijn voor diegenen die niet kunnen werken.

Individuele rekeningen

De tweede pijler wordt één regeling met individuele rekeningen. Solidariteit alleen als je daar zelf voor kiest. Als intergenerationele solidariteit inderdaad zoveel toegevoegde waarde heeft, dan moet hier een product van te maken zijn. Waar je naar keuze wel of niet gebruik van maakt.

De uitvoering van de individuele rekeningen doen we natuurlijk wel collectief. Dit houdt de uitvoeringskosten laag. Ondanks dat ik praat over één regeling kan de bijdrage wel per individu verschillen. De deelnemer kiest zijn eigen uitvoerder. Net zoals hij ook een bank kiest waarop zijn salaris gestort wordt.

Zzp'ers

Zzp'ers kunnen meedoen in de grote collectiviteit van individuele rekeningen. Kunnen, niet moeten, alhoewel wat opzij leggen voor later niet verkeerd is. De politiek kan eventueel bepalen dat er een minimumafdracht moet zijn in de regeling. Voor mij is dat echter niet nodig omdat de nieuwe AOW immers al voorziet in een redelijk bestaansniveau.

De pensioenleeftijd kiezen we zelf. Er zal een goede default optie zijn voor het beleggen van de premies. Bij de beleggingen kun je specifieke keuzes maken voor bijvoorbeeld 'duurzaam' of 'dichtbij' (zoals 'de bakker op de hoek') of voor de financiering van je eigen woning.

Hypotheek

De aanwending van het kapitaal kan voor een veelheid van doelen. Ik denk aan: scholing, kinderopvang, start eigen bedrijf, aflossing hypotheek, zorg en natuurlijk ook pensioen. Mocht er niets overblijven voor pensioen dan vallen we terug op het redelijke bestaansniveau van de AOW.

Derde pijler

De derdepijlerpensioenen gaan samen met de tweede pijler. De tweede pijler is immers al ingericht met individuele rekeningen, collectieve uitvoering en de mogelijkheid van verschil in premiehoogte per individu. Wat mij betreft wordt het geheel gefinancierd uit netto-inkomen en wordt het kapitaal vrijgesteld voor de inkomstenbelasting in box 3.

Zo heeft de overheid ineens nog veel meer belastinginkomsten, zonder dat er een ingewikkelde aftopping van tweedepijlerpensioenen nodig is met aanvullende spaarregelingen.

Het belangrijkste is wel dat we het echt mogelijk gaan maken dat iedereen lang door kan en wil werken. De honderden obstakels in Nederlandse wetten met 65 als leeftijdsgrens halen we weg. We introduceren een nationaal programma voor de tweede, derde of vierde loopbaan, waarbij we het mensen makkelijk maken hun droombaan uit te proberen. Er kan dan van loopbaan gewisseld worden op een financieel veilige manier.

Als we een leven en werk hebben waar we van houden, waarom zouden we daar dan mee stoppen? Waarom zouden we met pensioen *willen* gaan?

Falco Valkenburg is actuaaris, ondernemer, investeerder en voorzitter Pensioen Commissie van de Actuarial Association of Europe

